

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/28/2026
Identifikačné číslo spisu:	2324010348
Dátum vydania rozhodnutia:	20.05.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:2324010348.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Štífta a Mgr. Michala Polláka v trestnej veci obvineného P. X. a spol. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 20. mája 2026 v Bratislave dovolanie obvineného P. X. podané prostredníctvom obhajcu JUDr. Olivera Zuzáka a dovolanie obvineného H. A. podané prostredníctvom obhajcu JUDr. Martina Hudáka proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 15. júla 2025, sp. zn. 3To/61/2025, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolania obvinených P. X. a H. A. sa odmietaj ú.

Odôvodnenie

Okresný súd Galanta (ďalej tiež „okresný súd“) rozsudkom zo 7. februára 2025, sp. zn. 14T/21/2024, uznal obvinených P. X. a H. A. za vinných zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. účinného od 6. augusta 2024 spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák. na skutkovom základe, že:

dňa 02.12.2023 v čase okolo 00.05 hod., v U. na železničnej stanici v podchode budovy spoločne fyzicky napadli poškodeného F. Q., ktorý v tom čase tadiaľ prechádzal, a to tak, že jeden z obžalovaných ho chytil pod krk a zhodil na zem, následne ho obžalovaní na zemi kopali do rôznych častí tela a ťahali za tričko, ktoré mu roztrhli snažiac sa zobrať poškodenému mobilný telefón, pričom počas útoku mu jeden z obžalovaných vybral z vrecka bundy mobilný telefón značky O. Z. XX, čiernej farby, a to aj napriek tomu, že sa ho poškodený snažil držať rukou, pričom poškodenému roztrhol vrečko na bunde, následne z miesta odišli, čím uvedeným konaním poškodenému F. Q., nar. XX.XX.XXXX, odcudzením mobilného telefónu spôsobili škodu vo výške 200,- eur.

Za to súd obvinenému P. X. uložil podľa § 188 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 2, ods. 3, § 37 písm. m) Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov a 6 (šesť) mesiacov a podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. ho na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia.

Obvinenému H. A. súd uložil podľa § 188 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 2, § 37 písm. m) Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky a podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. ho na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd obvineným uložil povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť poškodenému F. Q., nar. XX. Z. XXXX, trvale bytom Z. č. XXX/XX, L. A., škodu vo výške 150,-eur.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. súd poškodeného F. Q., nar. XX. Z. XXXX, trvale bytom Z. č. XXX/XX, L. A., so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Proti uvedenému rozsudku okresného súdu podali obvinení P. X. a H. A. v zákonom stanovenej lehote odvolania, o ktorých Krajský súd v Trnave (ďalej tiež „krajský súd“) uznesením z 15. júla 2025, sp. zn. 3To/61/2025, rozhodol tak, že podľa § 319 Tr. por. odvolania obvinených zamietol.

Dňa 12. januára 2026 podal obvinený P. X. prostredníctvom ustanoveného obhajcu JUD. Olivera Zuzáka písomne odôvodnené dovolanie, v ktorom uplatnil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. e) a písm. i) Tr. por., a síce:

- zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu;
 - vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania;
 - rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia,
- v spojení § 374 ods. 3 Tr. por., podľa ktorého v dovolaní možno uplatňovať ako dôvod dovolania aj konanie na súde prvého stupňa, ak vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

Obvinený P. X. v intenciách dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e) Tr. por. namietal, že o jeho odvolaní rozhodoval na krajskom súde senát zložený z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Stanislavskej a sudcov JUDr. Ladislava Révesa a JUDr. Juraja Dziaka, pričom zo spisu vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 14T/21/2024 vyplýva, že v predmetnej veci na okresnom súde sa na rozhodovaní ako sudca zúčastnil JUDr. Juraj Dziak, ktorý bol v zmysle rozvrhu práce Okresného súdu Galanta na rok 2025 určený ako zastupujúci sudca JUDr. Simony Štanglovičovej a ktorý z dôvodu čerpania dovolenky sudkyne JUDr. Simony Štanglovičovej nariadil termín výsluchu obvineného H. A. na 14. marca 2025 o 10:30 hod. na Okresnom súde Galanta, pričom predmetom výsluchu malo byť rozhodovanie o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby. Uviedol, že táto skutočnosť mu nebola známa v pôvodnom konaní a sudca JUDr. Juraj Dziak sa podľa prvého pridelenia jeho odvolania rozhodovania na krajskom súde nemal zúčastniť, kedy podľa informácie poskytnutej zo strany krajského súdu boli členmi senátu JUDr. Katarína Stanislavská, JUDr. Ladislav Réves a JUDr. Rastislav Kresl.

Vo vzťahu k dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c) a písm. i) Tr. por. a k § 374 ods. 3 Tr. por. obvinený P. X. namietal, že bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu a to najmä z dôvodu, že v konaní nebolo preukázané, že svojim konaním naplnil skutkovú podstatu zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. Uviedol, že v priebehu trestného konania sa nemohol účinne brániť proti tomu, čo mu bolo kladené za vinu, nemal riadnu príležitosť vyjadriť sa k tomu, či proti inému spoločným konaním použil násilie v úmysle zmocniť sa cudzej veci a nemohol uviesť právne argumenty, prečo sa nemohol dopustiť trestného činu lúpeže, resp. prečo mu nebolo spáchanie tohto trestného činu preukázané v priebehu konania. Súdny riadne a dostatočne nezistili skutkový stav veci bez dôvodných pochybností, nevykonali navrhované dôkazy potrebné na riadne ustálenie skutkového stavu veci, nerešpektovali ustálenú súdnu prax ani zásadu trestného konania in dubio pro reo, v konaní postupovali a rozhodli arbitrárne. Chybnosť konania súdov obvinený P. X. videl aj v nesprávnom právnom posúdení skutku a nesprávnej aplikácii hmotnoprávnych ustanovení a to § 15 Tr. zák. Mal za to, že orgány činné v trestnom konaní a súd porušili zásadu objasňovať okolnosti svedčiace v prospech obvineného, pričom obvinenému zamietli všetky návrhy na doplnenie dokazovania a to tak v priebehu prípravného konania,

ako aj v priebehu konania pred súdom. Už v prípravnom konaní sa domáhal výsluchu svedka E. A., ako osoby prítomnej na mieste činu, avšak orgány činné v trestnom konaní vykonanie výsluchu tohto svedka ignorovali, a aj keď súd tento výsluch pripustil, vzhľadom na odstup času od spáchania skutku, sa svedok už k veci bližšie vyjadriť nevedel. Uviedol, že súd takisto porušil jeho právo na obhajobu, keď odmietol vykonať ním a obhajcom navrhované dôkazy, a to oboznámenie úradného záznamu z č. l. 160, oboznámenie zápisnice o zadržaní a obmedzení osobnej slobody podozrivej osoby A. B., záznam o obmedzení jej osobnej slobody, č. l. 93 a príkaz na prepustenie zo zadržania A. B. z č. l. 95, pribratie znalca z odboru zdravotníctva, výsluchy príslušníkov polície a to B., F., K. a V. a tiež zabezpečenie kamerových záznamov z 2. decembra 2023 z obce U. a mesta U., trasa od polície OR PZ Galanta smerom do obce U. a konfrontácie obvineného X. a svedkyne A. B. a obvineného X. a svedka/poškodeného F. Q.. Krajský súd taktiež odmietol vykonať dôkazy navrhnuté podaním z 28. mája 2025, v ktorom okrem iného uviedol nové skutočnosti a navrhol lokalizáciu mobilného telefónu a vykonanie iných dôkazov. Za porušenie práva na obhajobu považoval obvinený P. X. aj spôsob, akým sa krajský súd vysporiadal s jeho podaním z 28. apríla 2025 a jeho návrhom na postup podľa § 23 Tr. por.

Obvinený P. X. ďalej namietal, že napadnuté rozhodnutia sú založené na neprávnom právnom posúdení sťažovaného skutku zo strany konajúcich súdov, nakoľko je zrejmé, že v konaní nebolo preukázané, že by použil násilie proti poškodenému alebo hrozbu bezprostredného násillia, ako je to kvalifikované v skutkovej vete. Poškodený vo svojej výpovedi neuviedol, že útočníkom mal byť obvinený P. X. a ani v rámci žiadneho iného úkonu v tomto konaní ho nestotožnil ako útočníka, preto výpoveď poškodeného ako jediného usvedčujúceho dôkazu o jeho vine je nedostatočná. Z výpovede svedka X. vyplýva, že v taxiiku sedel obvinený X. aj s obvineným A., avšak tento svedok nevypovedal, a objektívne ani nemohol vypovedať, nič o okolnostiach útoku na poškodeného. Takisto ani z obrazovo-zvukového záznamu nevyplýva žiadny útok na poškodeného. Podľa názoru obvineného P. X. uvedená reťaz dôkazov nesvedčí o tom, že bol útočníkom bez rozumovej pochybnosti tak, ako je to uvedené v napadnutých rozhodnutiach. K záveru o jednoznačnosti preukázania jeho viny sa na základe uvedených dôkazov nedá dospieť žiadnym rozumným logickým výkladom.

Obvinený P. X. ďalej namietal, že súdy svoje rozhodnutia dostatočne neodôvodnili, krajský súd sa nevysporiadal s jeho odvolacími námietkami a nezaoberal sa jeho návrhom a prednesom uvedeným v odvolaní, aby bol spod obžaloby oslobodený. Obe rozhodnutia súdov preto považoval za arbitrárne a nepreskúmateľné. Záverom dovolania poukázal na nespravodlivosť a neprimeranosť uloženého trestu.

Z vyššie uvedených dôvodov obvinený P. X. navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. e), písm. i), § 374 ods. 3 Tr. por. v zmysle § 386 ods. 1, ods. 2 Tr. por. vyslovil porušenie zákona v príslušných ustanoveniach, zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu a rozsudok okresného súdu a v zmysle § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal vec príslušnému súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol v inom senáte. Zároveň navrhol, aby dovolací súd po zrušení napádaných rozhodnutí v súlade s § 380 ods. 2 Tr. por. rozhodol tak, že ho neberie do väzby.

K dovolaniu obvineného P. X. sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Galanta (ďalej tiež „prokurátor“) podaním z 22. januára 2026 konštatujúc nenaplnenie obvineným uplatnených dovolacích dôvodov. Uviedol, že z obsahu dovolania vyplýva, že obvinený P. X. rovnaké námietky uplatnil už v odvolaní a krajský súd sa s nimi v odôvodnení svojho rozhodnutia vysporiadal. Mal za to, že nevykonanie dokazovania v rozsahu predpokladanom obvineným a hodnotenie dôkazov spôsobom, ktorý nezodpovedá predstavám obvineného, nie je možné uplatniť ako dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., ale ide o skrytú formu vyjadrenia záujmu obvineného, aby boli vykonané dôkazy (zistený skutkový stav) v jeho prospech. Podľa názoru prokurátora právo na obhajobu obvineného nebolo porušené v žiadnom smere a rozhodnutie je založené na správnom právnom posúdení zisteného skutku a boli použité správne hmotnoprávne ustanovenia. Obvinený zároveň okrem iného namieta správnosť zisteného skutkového stavu, ktorý je z dovolacieho prieskumu vylúčený. K obvineným uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e) Tr. por. prokurátor uviedol, že určenie

termínu výsluchu obvineného A. ohľadom jeho žiadosti o prepustenie z väzby JUDr. Dziakom, ktorý v tom čase zastupoval JUDr. Štanglovičová, nie je možné vnímať ako konanie sudcu vo veci. Na podklade týchto skutočností prokurátor navrhol dovolanie obvineného P. X. na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť, nakoľko nie sú splnené dôvody dovolania v zmysle § 371 Tr. por.

Dňa 30. januára 2026 podal proti uzneseniu krajského súdu dovolanie aj obvinený H. A., ktorý prostredníctvom ustanoveného obhajcu JUD. Martina Hudáka uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., a síce, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Obvinený H. A. v odôvodnení podaného dovolania namietal, že bol odsúdený na základe jediného priameho usvedčujúceho dôkazu, ktorým je výpoveď poškodeného a série nepriamych dôkazov, pričom tieto dôkazy spolu nevytvárajú takú reťaz dôkazov, ktoré by viedli k záveru, že skutok v obžalobe bez akejkoľvek rozumnej pochybnosti musel spáchať a spáchal. Právne závery súdov v napadnutom rozhodnutí o tom, že skutok bol dostatočným spôsobom zistený pre jeho odsúdenie a o tom, že je bez rozumnej pochybnosti vinný zo spáchania takto zisteného skutku, sú nesprávne. Taktiež je nesprávny záver krajského súdu, že odôvodnenie prvostupňového rozhodnutia je presvedčivé. Mal za to, že súdy v napadnutom rozhodnutí pochybili, keď v tomto konaní neaplikovali zásadu in dubio pro reo a vykonané dôkazy nevyhodnotili vyslovene v jeho neprospech. Na základe uvedeného navrhol, aby dovolací súd rozhodol tak, že napadnuté rozhodnutie porušuje § 2 ods. 12 Tr. por., a aby zrušil napadnuté rozhodnutie okresného a krajského súdu, a okresnému súdu prikázal vec v potrebnom rozsahu znovu prerokovať a rozhodnúť.

K dovolaniu obvineného H. A. sa vyjadril prokurátor podaním z 12. marca 2026 konštatujúc jeho nedôvodnosť, pretože je zjavné, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Uviedol, že tie isté námietky ako v dovolaní obvinený H. A. uplatnil už v odvolaní, pričom krajský súd ich neakceptoval a v odôvodnení svojho rozsudku sa s nimi riadne vysporiadal. Nevykonanie dokazovania v rozsahu predpokladanom obvineným a hodnotenie dôkazov spôsobom, ktorý nezodpovedá predstavám obvineného, nie je možné uplatniť ako dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. (porušenia práva na obhajobu) alebo podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., ale ide o skrytú formu vyjadrenia záujmu obvineného, aby boli vykonané dôkazy (zistený skutkový stav) v jeho prospech. Mal za to, že rozhodnutie je založené na správnom právnom posúdení zisteného skutku a boli použité správne hmotnoprávneho ustanovenia. Vzhľadom na uvedené prokurátor navrhol dovolanie obvineného H. A. na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť, nakoľko nie sú splnené dôvody dovolania v zmysle § 371 Tr. por.

K dovolaniu obvineného H. A. sa vyjadril aj obvinený P. X. prostredníctvom svojho ustanoveného obhajcu podaním z 20. marca 2026, v ktorom sa stotožnil s argumentáciou uvedenou v dovolaní v tom, že okresný súd vyhodnocoval dôkazy v neprospech obvinených na základe jediného priameho usvedčujúceho dôkazu, ktorým je výpoveď poškodeného a série nepriamych dôkazov, pričom tieto dôkazy spolu nevytvárajú takú reťaz dôkazov, ktoré by viedli k záveru, že skutok v obžalobe bez akejkoľvek rozumnej pochybnosti museli spáchať a spáchali obvinení. V plnom rozsahu sa stotožnil aj s dovolacou argumentáciou obvineného H. A. spočívajúcou v tom, že poškodený neuviedol, že útočníkom boli obvinení a poškodený ani v rámci žiadneho iného úkonu v tomto konaní (iného než výpoveď poškodeného) nestotožnil obvinených ako útočníkov a to ani v prípravnom konaní, ani v konaní pred súdom. Obrazovo-zvukový záznam, kamerový záznam, o ktorý napadnuté rozhodnutia opierajú svoje závery o vine obvinených nezachytáva žiadny útok na poškodeného. Taktiež zo zápisnice o prehliadke tela, o ktorú napadnuté rozhodnutia opierajú svoje závery o vine obvinených, vyplýva poškodenie oblečenia poškodeného a stopy násillia na poškodenom, nevyplýva z nej nič o prípadných útočníkoch na poškodeného. V konaní pred súdom z výpovede obvinených nevyplýva, že útočili na poškodeného. Obvinený P. X. mal tiež zato, že súdy boli v tomto prípade povinné postupovať v súlade so zásadou in dubio pro reo, a nepostupovaním v súlade s touto zásadou došlo v tomto konaní k porušeniu práv obvinených na spravodlivý proces. V ďalšom v plnom rozsahu odkázal na odôvodnenie svojho dovolania z 12. januára 2026, ktorému žiadal vyhovieť.

Spisový materiál bol predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) na

rozhodnutie o podaných dovolaniach 14. apríla 2026 a vec napadla na rozhodnutie do senátu 5T, ktorý podľa Rozvrhu práce Najvyššieho súdu SR na rok 2026 v tom čase účinnom rozhoduje v zložení JUDr. Juraj Kliment, JUDr. Peter Štíft a Mgr. Michal Pollák.

Po predložení veci najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) predbežne preskúmal dovolania obvinených spolu s predloženým spisovým materiálom a zistil, že dovolania sú prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Tr. por.], boli podané oprávnenými osobami [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov (§ 372 ods. 1 Tr. por.), prostredníctvom obhajcov (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.), na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Tr. por.) a spĺňajú aj nevyhnutné obsahové náležitosti (§ 374 Tr. por.). Zároveň, ale najvyšší súd zistil, že podané dovolania je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Úvodom najvyšší súd pripomína, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných väd, a nie na revíziu skutkových zistení ustálených súdmi prvého a druhého stupňa, ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania. Dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, prípadne korigovať v intenciách Trestného poriadku len odvolací súd [§ 322 ods. 3 Tr. por., § 326 ods. 5 Tr. por.]. Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúmvanie všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený eo ipso prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Na objasnenie okolností prípadne potrebných na rozhodnutie o dovolaní môže dovolací súd vykonať dokazovanie len v obmedzenom rozsahu podľa § 379 ods. 2 Tr. por. Preto možnosti podania dovolania musia byť obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. najvyšší súd stabilne judikuje, že právo na obhajobu je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 5 Tr. por.). Za porušenie práva na obhajobu podľa tohto ustanovenia preto nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. por., resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Tr. por. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinенý podľa § 2 ods. 12 Tr. por. o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a nebude ju už overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (R 7/2011).

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. považuje najvyšší súd za nevyhnutné zdôrazniť, čo v rámci svojej rozhodovacej činnosti notoricky opakuje, a síce pre naplnenie tohto dovolacieho dôvodu je nevyhnutné, ako aj napokon zo samotnej dikcie Trestného poriadku vyplýva, aby zistené porušenie práva na obhajobu bolo zásadné. Inými slovami povedané, nie každé porušenie práva obvineného na obhajobu, resp. porušenie práva obvineného na obhajobu s akoukoľvek intenzitou, zakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Takéto porušenie musí teda kardinálnym, kľúčovým spôsobom zasiahnuť do možnosti obvineného uplatniť svoje základné právo brániť sa proti tvrdeniam obžaloby. Pri samotnom posudzovaní, či v konkrétnom prípade bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, je potrebné vychádzať zo všetkých okolností a špecifik konkrétného prípadu a tieto individuálne, ako aj vo vzájomných súvislostiach, vyhodnotiť. Právo na obhajobu treba chápať ako vytvorenie podmienok pre úplné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva.

Zásadné porušenie práva na obhajobu, podmieňujúce naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., však nemožno odvíjať od iného hodnotenia dôkazov obvineným v porovnaní s tým, ako to vo veci vykonali príslušné súdy, ktorých skutkové zistenia a závery sú pre dovolací súd záväzné (nepreskúmateľné). Porušenie práva na obhajobu nemôže byť odôvodnené tým, že súdy, vychádzajúc zo zásady voľného hodnotenia dôkazov v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por., vyhodnotili dôkazy odlišným spôsobom, ako je predstava obvineného.

K námietke obvineného P. X., že v priebehu trestného konania sa nemohol účinne brániť proti tomu, čo mu bolo kladené za vinu, nemal riadnu príležitosť vyjadriť sa k tomu, či proti inému spoločným konaním použil násilie v úmysle zmocniť sa cudzej veci a nemohol uviesť právne argumenty, najvyšší súd považuje za potrebné v prvom rade uviesť, že obvinený P. X. bol v prípravnom konaní, ako aj v konaní pred súdom zastúpený obhajcom JUDr. Oliverom Zuzákom (opatrenie okresného súdu zo 6. decembra 2023), prostredníctvom ktorého mohol realizovať svoje obhajobné práva jednak v prípravnom konaní, ako aj v konaní pred súdom, a ktoré práva obvinený aj dôsledne využíval. Z predloženého spisového materiálu je zrejmé, že obvinený v priebehu konania mal právo navrhovať, predkladať a obstarávať dôkazy slúžiace na jeho obhajobu, mal právo podávať opravné prostriedky, či už podávaním sťažností, odvolania alebo aj podaním predmetného dovolania. Rovnako tak nebolo obvinenému odopreté ani jeho právo na výsluch svedkov, ktorých navrhol v konaní pred súdom a v kladení otázok svedkom.

K obvineným P. X. namietanému nevykonaniu ním navrhovaných dôkazov a k podľa jeho názoru neprávnomu vyhodnoteniu dôkazov, najvyšší súd poukazuje na svoju konštantnú rozhodovaciu činnosť, v rámci ktorej zdôrazňuje, že pokiaľ ide o obvineným namietané nevykonanie navrhnutých dôkazov, takúto námietku nemožno úspešne podať v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Ak uplatnenie práva na obhajobu spočíva v navrhovaní dôkazov, zodpovedá mu povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritorným rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť alebo ho odmietnuť, resp. rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú. K nevykonaniu navrhnutých dôkazov najvyšší súd dopĺňa, že súd nie je povinný vykonať dôkazy navrhnuté stranami konania, či vyhovieť návrhom strán na doplnenie dokazovania, lebo v zmysle § 2 ods. 10 Trestného poriadku a § 2 ods. 11 Trestného poriadku má v rámci rozsahu vlastnej úvahy možnosť zvoliť vhodné dôkazné prostriedky na spravodlivé rozhodnutie.

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamena ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov (nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 339/08, II. ÚS 197/07, II. ÚS 78/05, IV. ÚS 252/04).

V nadväznosti na to je potrebné poukázať na skutočnosť, že obvinený počas konania predložil viacero návrhov na dokazovanie, resp. doplnenie dokazovania, pričom niektorým bolo vyhovieť. Zvyšné nevykonané návrhy súd prvého stupňa uznesením podľa § 272 ods. 3 Trestného poriadku odmietol. Následne podľa § 274 ods. 1 Trestného poriadku vyhlásil dokazovanie za skončené. (...)

Odmietnutím vykonania navrhnutých dôkazov nedošlo k porušeniu práv obvineného, keďže (ako už bolo uvedené vyššie) medzi práva obvineného nepatrí vyhovieť všetkým návrhom na vykonanie dokazovania. Je na súde zvážiť, či navrhnutý dôkaz považuje za relevantný na zistenie skutkového stavu bez dôvodných pochybností. Ak dospeje k negatívnemu výsledku, je povinný rozhodnúť o odmietnutí dôkazu. Dovolací súd z predloženého spisu pritom zistil, že súd prvého stupňa sa zaoberal všetkými navrhnutými dôkazmi, pričom v prípade ich nevykonania boli návrhy zákonným spôsobom odmietnuté s náležitým odôvodnením. Dôvodnosť odmietnutia však dovolací súd nebol oprávnený skúmať. Naopak odvolací súd nemal povinnosť vyrovnávať sa s návrhmi, nakoľko zo strany obvineného neboli

prezentované. [Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. septembra 2020, sp. zn. 2 TdoV 3/2019]

Nevykonanie dôkazu, resp. jeho odmietnutie, nemožno považovať za nezákonnosť rozhodnutia a konania mu predchádzajúcemu. Je plne na úvahe v predmetnej trestnej veci konajúceho a rozhodujúceho súdu, aby sám rozhodol podľa okolností prípadu, ktoré dôkazy na zistenie skutkového stavu, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, vykoná, bez ohľadu na to, ktorá zo strán konania ich navrhla. Preto, aj v argumentačnej zhode so svojím vyššie citovaným rozhodnutím, na margo námietky obvineného P. X. o porušení jeho práva na obhajobu v kontexte dostatočného nevysporiadania sa s nevykonaním ním navrhovaných dôkazov - oboznámenie úradného záznamu z č. l. 160, oboznámenie zápisnice o zadržaní a obmedzení osobnej slobody podozrivej osoby A. B., záznam o obmedzení jej osobnej slobody, č. l. 93 a príkaz na prepustenie zo zadržania A. B. z č. l. 95, pribratie znalca z odboru zdravotníctva, výsluchy príslušníkov polície, a to B., F., K. a V. a tiež zabezpečenie kamerových záznamov z 2. decembra 2023 z obce U. a mesta U., trasa od polície OR PZ Galanta smerom do obce U. a konfrontácie obvineného X. a svedkyne A. B. a obvineného X. a svedka/poškodeného F. Q., najvyšší súd uzatvára, že zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 5. februára 2025 vyplýva, že okresný súd sa uvedenými dokaznými návrhmi obvineného a obhajcu zaoberal a tieto uznesením podľa § 272 ods. 3 vykonať odmietol. Keďže potom už ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania prednesené neboli, súd uznesením podľa § 274 ods. 1 Tr. por. vyhlásil dokazovanie za skončené. Následne sa s vykonanými dôkazmi, ako i s odmietnutím návrhu na vykonanie ďalšieho dokazovania zo strany obhajoby okresný súd dostatočne a procesne správne vysporiadal aj v odôvodnení svojho rozsudku (str. 13), pričom uviedol: „Súd odmietol vykonať dôkazy navrhnuté obžalovaným P. X. a jeho obhajcom, a to oboznámenie úradného záznamu z č.l. 160, oboznámenie zápisnice o zadržaní a obmedzení osobnej slobody podozrivej osoby A. B., záznam o obmedzení jej osobnej slobody č.l. 93 a príkaz na prepustenie zo zadržania A. B. z č.l. 95, pribratie znalca z odboru zdravotníctva, výsluchy príslušníkov polície a to B., F., K. a V. a tiež zabezpečenie kamerových záznamov z 02.12.2023 z obce U. a mesta U., trasa od polície ORPZ Galanta smerom do obce U. a konfrontácie obžalovaného X. a svedkyne A. B. a obžalovaného X. a svedka/poškodeného F. Q.. Čo sa týka navrhovaných dôkazov, súd ich vyhodnotil ako neodôvodnené a nadbytočné vo vzťahu k ostatným vykonaným dôkazom, navyše nebolo ani zrejmé, akých okolností sa mali týkať. Pokiaľ ide o navrhované znalecké dokazovanie znalcom z odboru zdravotníctva ohľadom zranení poškodeného, na takéto vyšetrenie nebol objektívne daný žiaden dôvod, obžalovaným nebolo kladené za vinu poškodenie zdravia poškodeného, resp. ujma na jeho zdraví a subjektívne pocity obžalovaného na odôvodnenosť takéhoto návrhu nepostačovali. Čo sa týka odmietnutia konfrontácie medzi obžalovaným P. X. a svedkyňou A. B. ako aj poškodeným F. Q. súd uvádza, že vzhľadom na skutočnosť, že obom obžalovaným bolo umožnené na hlavnom pojednávaní vyjadriť sa k jednotlivým výpovediam a zároveň aj klásť poškodenému ako aj svedkyňi otázky, nepovažoval súd za potrebné a účelné následné vykonať konfrontáciu medzi obžalovaným P. X. a uvedenými osobami. Čo sa týka úradného záznamu z č.l. 160, ktorý obhajoba navrhovala oboznámiť je potrebné uviesť, že úradný záznam nie je dôkazom, nemožno ho preto ako listinný dôkaz prečítať, dôkazom je len výsluch osoby, ktorá úradný záznam spísala, v danom prípade výsluch svedka E.Š. A.“ I krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia jasne a zrozumiteľne zosumarizoval dôvody, pre ktoré ani on doplnenie dokazovania na verejnom zasadnutí nevykonával (str. 19).

Uvedený postup okresného súdu a na neho nadväzujúce rozhodnutie krajského súdu nemôže dovolací súd hodnotiť inak, než za súladný so zákonom. Je jednoznačne súladné so zákonom, ak o vine a treste rozhodujúci súd, súc viazaný zásadami zistenia skutkového stavu veci bez dôvodných pochybností [§ 2 ods. 10 Tr. por.] a voľného hodnotenia dôkazov [§ 2 ods. 12 Tr. por.] vykoná len tie dokazné návrhy, ktoré podľa jeho úvahy môžu prispieť k náležitému objasneniu skutočností dôležitých pre posúdenie veci a vydanie spravodlivého meritorneho rozhodnutia.

Najvyšší súd súvislosti s námietkou obvineného P. X. týkajúcou sa nevykonania výsluchu svedka E. A. orgánmi činnými v trestnom konaní v prípravnom konaní opätovne poukazuje na judikatúru, podľa ktorej „za porušenie práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. nemožno pokladať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dokazných prostriedkov

pri plnení si povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. por., resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Tr. por.“. Z vyššie citovaného vyplýva, že rozhodnutie o tom, ktoré dôkazy budú vykonané, ako aj o ich rozsahu a spôsobe vykonania, patrí do výlučnej právomoci orgánov činných v trestnom konaní a súdu. Tieto orgány nie sú povinné vyhovieť každému dôkaznému návrhu obvineného alebo obhajoby, pokiaľ navrhované dokazovanie nepovažujú za potrebné na objasnenie veci. Ako vyplýva zo záznamu o preštudovaní spisu z 15. marca 2024 (č. l. 225), vyšetrovateľ odmietol vykonať výsluch E. A. z dôvodu, že nebol priamy účastník pri trestnom čine a či mal alebo bol od neho pýtaný telefón za účelom zabezpečenia taxíka nesúvisí s páchaním trestného činu lúpeže, len potvrdzuje miesto výskytu obvineného na stanici. Výsluch uvedeného svedka vykonal okresný súd na hlavnom pojednávaní 6. novembra 2024 (zápisnica na č. l. 612), kde mal obvinený, resp. jeho obhajca tiež možnosť klást svedkovi otázky, ktorú ale nevyužil. Nad rámec uvedeného najvyšší súd uvádza, že hoci sa svedok s odstupom času nevedel ku skutku vyjadriť, automaticky to neznamená, že by sa svedok v prípade, že by bol predmetný výsluch v prípravnom konaní vykonaný, vyjadriť ku skutku vedel, keďže nebol priamym účastníkom pri trestnom čine, preto ide len o ničím nepodloženú domnienku obvineného P. X..

V tejto súvislosti treba ešte doplniť, že súčasťou obsahu práva na spravodlivé súdne konanie je aj právo obvineného na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Konajúci súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené obvineným, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov trestnej veci uvádzaných obvineným. Rozhodnutia okresného a krajského súdu, ktoré z hľadiska obsahu ich odôvodnenia tvoria jednotu, uvedené kritéria spĺňajú.

Pokiaľ ide o prejednávajúcu vec, najvyšší súd konštatuje, že okresný súd, rovnako, ako aj krajský súd v odôvodneniach svojich rozhodnutí podrobne rozviedli, ktoré skutočnosti vzali za dokázané, o ktoré dôkazy opreli svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa správali pri ich hodnotení. Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu tiež vyplýva, akým spôsobom sa vysporiadal s obhajobou obvinených a akými úvahami sa správal pri posudzovaní dokázaných skutočností v otázke viny a trestu. Dovolací súd pripomína, že pokiaľ sa krajský súd stotožní s právnymi závermi súdu prvého stupňa, nie je v rozpore so zákonom a s právom obvineného na spravodlivé súdne konanie, ak tieto závery prvostupňového súdu prevezme do odôvodnenia svojho rozhodnutia. Nad rámec uvedeného najvyšší súd pripomína, že odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a druhostupňového súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože tieto konania z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Taktiež v intenciách judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva pri zamietnutí odvolania sa odvolací súd môže obmedziť i na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (rozsudok ESĽP vo veci Helle v. Fínsko z 19. decembra 1997, sťažnosť č. 20772/92, body 59 - 60). Uvedené závery zahŕňajú aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (prvostupňového súdu, ako aj druhostupňového súdu), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09). Nemožno preto akceptovať argumentáciu obvineného P. X. v súvislosti s nedostatočným odôvodnením uznesenia krajského súdu, ktorý nie je povinný dávať explicitnú odpoveď na každú námietku odvolateľa, keďže odvolací súd je v rámci svojej revíznej kompetencie povinný preskúmať zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Pokiaľ odvolací súd zistí, že odvolanie nie je dôvodné, a teda rozsudok súdu prvého stupňa je skutkovo a právne správny, odvolanie postupom podľa § 319 Tr. por. zamietne, čím vysloví, že prvostupňové rozhodnutie je správne, a preto odvolaciemu súdu nemožno vyčítať prevzatie a stotožnenie sa s právnou argumentáciou rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Nebolo by teda možné odvolaciemu súdu vytknúť, ak by sa obmedzil len na prevzatie právnych záverov súdu prvého stupňa v prípade konštatácie nedôvodnosti podaného odvolania, čo sa však v tomto prípade nestalo a krajský súd sa osobite, vecne a právne správne, vysporiadal aj s odvolacími námietkami obvinených nad rámec argumentačne správneho odôvodnenia okresného súdu.

Z uvedených dôvodov je potrebné námiťku o neodôvodnenosti rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu označiť za neopodstatnenú.

Podľa § 371 ods. 1 písm. e) Tr. por. dovolanie možno podať, ak vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania.

Úspešné uplatnenie vyššie uvedeného dovolacieho dôvodu predpokladá, že v prejednávanej veci konala alebo rozhodovala vylúčená osoba, ktorá je zároveň z procesného hľadiska nositeľom postavenia orgánu činného v trestnom konaní (§ 10 ods. 1 Tr. por.), sudcu alebo prísediaceho, a o vylúčení ktorej nebolo rozhodnuté.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e) Tr. por. mal byť podľa obvineného P. X. naplnený tým, že na krajskom súde vo veci konal a rozhodol JUDr. Juraj Dziak, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania z dôvodu, že na okresnom súde ako zastupujúci sudca nariadil termín výsluchu obvineného H. A., predmetom ktorého bolo rozhodovanie o jeho žiadosti o prepustenie z väzby.

Podľa § 31 ods. 3 veta prvá Tr. por. z rozhodovania na súde vyššieho stupňa je okrem vylúčenia podľa odseku 2 vylúčený sudca, prísediaci, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník a súdny tajomník, ktorý sa zúčastnil na rozhodovaní na súde nižšieho stupňa, a naopak.

Podľa § 31 ods. 3 Tr. por. je neprípustné, aby na súde (nižšieho) vyššieho stupňa rozhodoval sudca, ak sa zúčastnil na rozhodovaní o tej istej veci na súde (vyššieho) nižšieho stupňa. Musí ísť však o skoršie rozhodovanie vo veci samej. Povedané inými slovami, prípady vylúčenia sa týkajú len účasti sudcu na priamom rozhodovaní, nie na iných úkonoch. Z toho dôvodu nie je vylúčený na súde (nižšieho) vyššieho stupňa sudca, ktorý sa v tej istej veci na súde (vyššieho) nižšieho stupňa zúčastnil na konaní, na ktorom nedošlo k rozhodnutiu vo veci alebo bol v nej činný ako zapisovateľ, dožiadaný sudca, náhradný sudca. Teda vylúčený bude sudca, ktorý rozhodoval ako sudca pre prípravné konanie podľa § 348 Tr. por., keďže v tomto prípade ide o (meritórne) rozhodnutie vo veci samej. Rovnako je podľa tohto ustanovenia vylúčený sudca, ktorý urobil niektoré z rozhodnutí uvedených v § 241 ods. 1 alebo § 244 ods. 1 Tr. por., hoci by išlo len o rozhodnutie o postúpení veci príslušnému súde.

Z predloženého spisu je zrejmé, že v predmetnej veci nie sú dané dôvody na vylúčenie JUDr. Juraja Dziaka v zmysle § 31 ods. 3 Tr. por. Nariadenie termínu výsluchu obvineného H. A. ohľadom jeho žiadosti o prepustenie z väzby JUDr. Jurajom Dziakom, ako zastupujúcim sudcom zákonnej sudkyne JUDr. Simony Štanglovičovej (z dôvodu čerpania dovolenky) 10. marca 2025 (opatrenie na č. l. 737), nie je rozhodovaním sudcu vo veci samej, a preto nie je dôvodom predpokladaným § 31 ods. 3 Tr. por., ktorý by opodstatňoval vylúčenie sudcu JUDr. Juraja Dziaka z vykonávania úkonov trestného konania v prejednávanej veci, naviac za situácie, keď k nariadeniu termínu predmetného výsluchu došlo až po meritórnom rozhodnutí okresného súdu vo veci samej. Nad rámec uvedeného najvyšší súd v súvislosti s výhradou obvineného ohľadom zloženia senátu krajského súdu dodáva, že z Rozvrhu práce Krajského súdu v Trnave v znení účinnom ku dňu napadnutia veci na krajský súd (28. apríl 2025) vyplýva, že členmi senátu 3To, ktorému bola vec pridelená na rozhodnutie, boli JUDr. Katarína Stanislavská, JUDr. Rastislav Kresl, JUDr. Ladislav Réves a Mgr. Stanislav Kováč, pričom Dodatkom č. 10 k Rozvrhu práce z dôvodu zmeny zloženia senátu v súdnom oddelení 3 vo všetkých nevybavených veciach pridelených do súdneho oddelenia 3 do dňa účinnosti tohto dodatku (1. júl 2025) nahradil pôvodného člena senátu Mgr. Stanislava Kováča člen senátu JUDr. Juraj Dziak, a preto bol zákonným sudcom oprávneným ako člen senátu 3To vo veci konať a rozhodnúť. Vzhľadom na uvedené najvyšší súd vyhodnotil námiťku obvineného ako nedôvodnú.

Pod uvedený dovolací dôvod obsahovo spadá aj námiťka obvineného P. X., (ktorú nesprávne podradil pod dovolací dôvod § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.) týkajúca sa nesúhlasu so spôsobom, akým sa krajský súd vysporiadal s jeho podaním z 28. apríla 2025 a jeho návrhom na postup podľa § 23 Tr. por.

Vo vzťahu k uvedeným dovolacím námietkam musí najvyšší súd uviesť, že krajský súd postupoval správne a zákonne, keď 15. júla 2025 na verejnom zasadnutí s poukazom na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. júna 2021, sp. zn. Tpj 37/2021 rozhodol, že nie sú splnené podmienky na predloženie spisu najvyššiemu súdu s poukazom na neexistenciu dôležitého dôvodu na odňatie veci, ktorým je vylúčenie všetkých sudcov trestnoprávneho kolégia Krajského súdu v Trnave v zmysle § 31 Tr. por., nakoľko takýto dôvod obvinený v podaní neuvádza. Možno pritom poukázať na odôvodnenie uznesenia krajského súdu, ktorý poskytol obvinenému dostatočnú odpoveď vo vzťahu k svojmu procesnému postupu, ako aj vo vzťahu k jeho návrhu na odňatie a prikázanie veci.

K procesnému postupu pri rozhodovaní o návrhu na odňatie a prikázanie veci najvyšší súd, rovnako ako krajský súd, poukazuje na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. júna 2021, sp. zn. Tpj 37/2021, podľa ktorého medzi dôležité dôvody na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 Tr. por. patrí aj vylúčenie všetkých sudcov príslušného súdu z vykonávania úkonov trestného konania. Rozhodujúcou je v tomto smere existencia niektorého z dôvodu vylúčenia podľa § 31 Tr. por., ktorý musí byť daný u všetkých sudcov príslušného súdu, resp. v prípade krajského súdu u všetkých sudcov dotknutého kolégia. Preto ak sa podľa § 32 ods. 6 Tr. por. o námietke zaujatosti vznesenej voči konkrétnemu sudcovi, ktorá je založená na iných dôvodoch ako dôvodoch podľa § 31 Tr. por., nekoná, a teda takáto námietka nie je spôsobilá vyvolať konanie o vylúčení ani konkrétného (jednotlivého) sudcu, o to viac nie je potrebné konať ani o návrhu na odňatie a prikázanie veci, ktorý je založený len na takejto procesne neúčinnnej námietke zaujatosti smerujúcej voči všetkým sudcom príslušného súdu (argumentum a minori ad maius). Túto skutočnosť je však nevyhnutné procesne zaznamenať, aby bolo zrejmé, že takýto návrh na odňatie a prikázanie veci nezostal nepovšimnutý. Pokiaľ v takejto situácii predloží príslušný súd návrh na odňatie a prikázanie veci najbližšie spoločne nadriadenému súdu, ten mu ho bez rozhodnutia vráti.

Najvyšší súd preto uzatvára, že ani touto námietkou obvineného P. X. nebol naplnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. e) Tr. por.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. najvyšší súd stabilne judikuje, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o jeho existencii je vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať. Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého, prípadne druhého stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa.

V dôsledku uvedeného iba s poukazom na nesprávne skutkové zistenia alebo na nesúhlas s hodnotením vykonaných dôkazov nemožno potom vyvodzovať predmetný dovolací dôvod. Ten je totiž daný len v tých prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení. Ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. teda vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu dovolací súd skúma, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne podradený (subsumovaný) pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto

dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne kvalifikovaný ako iný trestný čin alebo, že skutok nie je trestným činom. Spomenutý dovolací dôvod naplňa aj zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, pričom pod nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia je potrebné rozumieť napr. nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až § 30 Tr. zák.), premlčania trestného stíhania (§ 87 Tr. zák.), ďalej pochybenie súdu pri ukladaní úhrnného trestu, súhrnného trestu, spoločného trestu alebo ďalšieho trestu (§ 41 až § 43 Tr. zák.) ako i ukladania trestu obzvlášť nebezpečnému recidivistovi podľa § 47 ods. 2 Tr. zák.

Pokiaľ ide o namietanie vierohodnosti výpovede poškodeného a hodnotenia skutkového stavu zisteného súdmi nižších stupňov, najvyšší súd upriamuje pozornosť dovolateľov na ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i) časť vety za bodkočiarkou Tr. por., v zmysle ktorého je z dovolacieho prieskumu vylúčené posudzovanie a zasahovanie do správnosti a úplnosti zisteného skutkového stavu veci. Keďže obhajobná polemika s vykonaným dokazovaním je polemikou skutkovou (nakolko o polemiku právnu by šlo v prípade, keby obvinený namietal nie nesprávne zistený skutkový stav, ale jeho nesprávnu právnu subsumpciu), dovolací súd, súc viazaný vyššie zmienenou negatívnou podmienkou dovolacieho prieskumu, uvedené námietky nebol oprávnený preskúmať.

Pokiaľ ide o námietky obvinených týkajúce sa neexistencie úmyslu zmocniť sa cudzej veci a teda nenaplnenia obligatórnych znakov skutkovej podstaty žalovaného trestného činu a tým nesprávne zisteného skutkového stavu veci, najvyšší súd pripomína, že ide o otázky skutkové, ktoré nie je v dovolacom konaní oprávnený podrobiť svojej prieskumnej právomoci. V súvislosti s uvedeným poukazuje najvyšší súd aj na svoju ustálenú rozhodovaciu činnosť, a síce Stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. júna 2010, sp. zn. Tpj 39/2010, uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod R 3/2011: Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa. Tento dovolací dôvod preto nemôže naplňať ani poukaz na to, že nebola v konaní preukázaná vykonaným dokazovaním subjektívna stránka trestného činu. Táto totiž predstavuje vnútorný vzťah páchatel'a k spáchanému trestnému činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkované, t. j. tak ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Predmetom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. potom môže byť už len nesprávne právne posúdenie takto ustáleného skutku v skutkovej vete rozhodnutia ustálenej súdmi prvého a druhého stupňa, ale nikdy samotné skutkové zistenie, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť.

V argumentačnej zhode s vyššie citovaným stanoviskom trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu dôvodí v tejto veci rozhodujúci senát najvyššieho súdu, že uvedené závery možno prijať i o ostatných zložkách skutkovej podstaty trestného činu, keďže všetky (ako určitá imateriálna normatívna kategória) sú len kvalifikačnou reflexiou skutkového deja v normatívnom jazyku, a preto nie je možné v dovolacom konaní skúmať, pod zásterkou namietania nesprávne kvalifikovanej subjektívnej/objektívnej stránky trestného činu, v konečnom dôsledku nesprávnosť súdmi nižších stupňov zisteného a ustáleného skutku.

Dovolací súd má za to, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní vzhľadom na naplnenie všetkých znakov objektívnej a subjektívnej stránky bol správne podradený (subsumovaný) pod príslušnú skutkovú podstatu zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., pretože obvinení spoločným konaním fyzicky napadli poškodeného (použili násilie proti poškodenému) v úmysle zobrať poškodenému patriacu vec (zmocniť sa cudzej veci). V tejto súvislosti najvyšší súd pripomína, že pri spolupáchateľstve podľa § 20 Tr. zák., je z pohľadu vyvedenia trestnej zodpovednosti postačujúce, aby každý zo spolupáchateľov vykonal len časť konania predpokladaného v skutkovej podstate. Preto dovolací súd vyhodnotil námietku obvinených ako nedôvodnú.

K dovolacej námietke obvineného P. X. o neprimeranosti uloženého trestu odňatia slobody najvyšší súd uvádza, že uvedená námietka nespadá pod uplatnený a ani iný dovolací dôvod. Neprimeranosť či

prísnosť uloženého trestu je možné v dovolacom konaní úspešne uplatňovať len za predpokladu, že bol trest uložený mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za daný trestný čin nepripúšťa, t. j. ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por., čo však nie je prejednávaný prípad. Obvinenému bol ukladaný trest odňatia slobody podľa § 188 ods. 1 Tr. zák., podľa ktorého je možné uložiť trest odňatia slobody vo výmere troch rokov až osem rokov s použitím § 38 ods. 3 Tr. por. (dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby sa zvýšila o jednu tretinu na 4 roky a 8 mesiacov), pričom obvinenému bol uložený trest odňatia slobody vo výmere päť rokov a šesť mesiacov, t. j. ide o zákonom prípustný druh trestu uložený v zákonom ustanovenej trestnej sadzbe. Pokiaľ obvinený P. X. s poukazom na § 34 Tr. zák. namietal, že trest nebude naplňovať účel trestania, tak uvedené namietanie je z pohľadu dovolacieho konania irelevantné, keďže v konaní o tomto mimoriadnom opravnom prostriedku sa neposudzuje uložený trest z hľadísk zásad ukladania trestov podľa § 34 Tr. zák. ako v pôvodnom konaní a ani v prípade existencie takého pochybenia by uvedené nespadovalo pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. ako „nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia“ (S 5/2011), čo vyplýva z toho, že dovolací súd nie je ďalšou riadnou opravnou inštanciou na posudzovanie vecí, resp. ukladaného trestu zo všeobecných hľadísk účelu trestu ustanovených v § 34 Tr. zák. a uložený trest možno posudzovať v dovolacom konaní iba z presne v zákone vymedzených dovolacích dôvodov.

K námietke obvinených týkajúcej sa nepoužitia zásady "in dubio pro reo" (v pochybnostiach v prospech obvineného), ktorá vyplýva z ustanovenia § 2 ods. 4 Tr. por., je potrebné uviesť, že použitie predmetnej zásady prichádza do úvahy len vtedy, ak pochybnosti, ktoré vznikli v trestnom konaní o dokazovanej skutočnosti, trvajú aj po vykonaní a zhodnotení všetkých dostupných dôkazov, ktoré môžu reálne prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu, a to v rozsahu nevyhnutnom na objektívne, stavu vecí a zákonu zodpovedajúce spravodlivé rozhodnutie (R 37/1971) a teda táto zásada sa týka iba skutkových zistení, čo však nemôže byť predmetom skúmania dovolacieho súdu pri dovolaniach podaných obvinenými.

Vo vzťahu k § 374 ods. 3 Tr. por. najvyšší súd uvádza, že ustanovenie § 374 ods. 3 Tr. por. nemožno uplatňovať ako samostatný dôvod dovolania. Toto ustanovenie len v nadväznosti na § 369 Tr. por. a § 372 ods. 1 Tr. por. vyjadruje okolnosť, že aj keď sa z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Tr. por. dovolaním napáda vždy rozhodnutie súdu druhého stupňa (okrem dovolania podaného ministrom spravodlivosti), možno dovolaním namietat aj chyby konania súdu prvého stupňa, ak vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku. Ak dovolateľ namieta chybu konania na súde prvého stupňa, musí táto chyba zodpovedať niektorému z dôvodov dovolania uvedenému v § 371 ods. 1 Tr. por. a takto musí byť aj v dovolaní označená [(374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.) (R 47/2014 - I)].

Na základe vyššie uvedených skutočností dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľmi uplatnené dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. e) a písm. i) Tr. por. nie sú dané, a preto dovolania obvinených P. X. a H. A. na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania vecí, postupom podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Toto uznesenie bolo prijaté v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.